

baandsløserne. Det, mener jeg, strider mod enhver fornuftig Ordning, naar man overhovedet vil have en Ordning i Kirken; her vil den enkelte Beboer, det enkelte Medlem af Sognemenigheden i Birkeligheden have den Ret, som man med Rimelighed kan tillægge Flertallet, nemlig ikke for sin egen Skyld alene, men for hele Menighedens Skyld at paatvinge alle de andre en Forskyndelse fra en anden Præsts Side, som hverken er besiddet eller ønsket af Flertallet. Det berører ikke saaledes Kirkens indre Liv, som den første Kreds af Bestemmelser gør, men jeg betragter det alligevel som en meget mislig Bestemmelse, fordi jeg ikke antager, at en Kirkeordning overhovedet er forenelig med Oplosning i den Grad af alle Baand, det er en Individualisme i Ordningen, som forekommer det mig, kommer i Strid med det Begreb, at det overhovedet er et Samfund, som her er Tale om, som maa være undergivet visse Regler. Jeg kan derfor heller ikke have den Mening, at der i denne Kreds af Lovforslagets Bestemmelser er noget, som egner sig til at ophøjes til Lov, naar man vil Folkekirkens Vel, og jeg kan derfor i det hele ikke antage, at der i dette Lovforslag er noget, som vil baade Folkekirkens Udvikling, og jeg kan derfor ikke anbefale det høje Ting at vedtage dette Forslag.

W. Nielsen: Jeg er enig med den meget ærede Minister i, at Titten paa dette Lovforslag ikke er ganske heldig eller maatte rettere sagt meget uheldig; thi det er ganske sikkert ikke et Tillæg til Lov af 25de Marts 1872, men det er en ikke ganske ringe Forandring i denne Lov. Det indfører jo, som den meget ærede Minister gjorde opmærksom paa nu, Principforandringer paa ikke uvæsentlige Punkter i den nugældende Lov. For at blive ved det mere eller mindre formelle skal jeg dvæle et Øjeblik ved Sproget i Lovforslaget. Der bliver med mere eller mindre Grund jævnlig gjort de forskellige Ministerier Bebrejdelser, fordi de Lovforslag, de komme med, ikke ere affattede i noget særlig heldigt Sprog. Naar saa en enkelt Mand og maatte en af dem, der have været med til at bebrejde et eller andet af Ministerierne dette, kommer med et Lovforslag, maatte man meget ønske, at Sproget var saa godt som muligt. Nu glæder jeg mig paa den ærede Forslagsstillers Begne over, at han har taget sin Eksamen for længe siden og altsaa har skrevet sin danske Stil for saa og saa mange Aar siden; thi hvis han havde skrevet en dansk Stil med Sætningsføjninger og Ordføjninger ligi dette,

wilde han have faaet en tarvelig Karakter deri. Jeg skal blot pege paa et Par enkelte Ting; der kunde for øvrigt ogsaa gøres andre Bemærkninger. I § 2 staar der et saadant lille Stykke Dansk som dette — jeg oplæser det med den høstærede Formands Tilladelse —: „Der som en eller flere af Beboerne i Sognet, der ere Medlemmer af Folkekirken, begærer, at en anden Præst i Folkekirken end den eller de ved Sognekirken ansatte gives Vejlighed“ . . . man begynder straks ved „anden Præst“ at tænke, at Præst er Grundordet eller Subjektet i Sætningen, men opgiver Tanken længere nede og opdager, at det er Hensynsbetegnelsen. For at man slet ikke skal være i Bidsfarelse, begynder § 3 med „Udvalgte Mænd“, som man afgjort vil tage som Grundordet i den følgende Sætning, men det er atter Hensynsbetegnelse; der kommer senere hen: „skulle ligeledes paa samme Betingelser gives Udgang“ . . . Det er nogle slemme Fejl, som jeg beklager, og som jeg ogsaa er vis paa, at den ærede Forslagsstiller beklager, at han har faaet ind i dette Lovforslag. En anden Gang vil han være mindre hastig og meget omhyggeligere i den Slags Ting. Det var nu ganske formelt, men det lå saa nær; jeg kunde ikke lade være at omtale det, men jeg maa sige, at jeg gør en lille Undskyldning, fordi jeg er kommen til at omtale det maatte lidt mere fyldigt, end jeg havde lyst til.

Om selve Lovforslagets Indhold vil jeg sige dette, at jeg er enig med den ærede Forslagsstiller i at glæde mig over de saa frikirkelige Love, vi have, altsaa Loven om Sognebaandsløsning, Loven om Valgmenighed og om Brugen af Kirker, og jeg gaar videre, ogsaa i fuldstændig Enighed med den ærede Forslagsstiller i at ønske en Fortsættelse af de frikirkelige Love. Vi staa jo nu saa nogenlunde meningsløst i det og vide ikke rigtig, hvor vi skulle stedes, og vi trænge til at faa noget mere Klarhed i hele den folkekirkelige Lovgivning. Jeg skal, fordi jeg ikke tør forudsætte, at alle ærede Medlemmer ere inde i dette specielle folkekirkelige Væsen, tillade mig at bemærke, at isølge Ritualen, altsaa en meget gammel Bestemmelse, skal Altergang afholdes om Søndagen ved Højmesjetjeneste, og deraf har man sluttet, at naar der afholdes Altergang i det hele taget, skulde der være Prædiketjeneste forbunden dermed. Man har i sin Tid i 1854 bevilget en Fritagelse her i Kjøbenhavn, saa at Prædikenen bortfaldt ved Altergang om Ugedagene. Det har man ikke gjort for Landets Vedkommende, men Præsterne have været mere praktiske, de have